

Jógvan Nybo:

Fór av eini tilvild við Nólsoy lagnutúrin

Ein av teimum sum fórst við Nólsoy var Jógvan Nybo av Hvítanesi. Sum hjá teimum flestu kann sigast, at hóast hann fekk felags lagnu við allar hinar umborð, so hevði hann eins og hinir sína serliga søgu. Tað serliga við honum var, at hann skuldi als ikki við

Vit hava hitt dóttir Jógvan, Herborg. Hon hevur búð sítt vaksna lív í Kaldbak, hagar hon giftist við Svenning Danielsen.

Jógvan (Joel Reinhold) á Hvítanesi var føddur 12. Januar 1886, sonur Hans Nybo og Henriettu f. Poulsen, dóttir Skora Poul.

Hann kom at balast nógv á sjónum.

Jógvan fór fyrstu ferð til skips í 1901 við Lalla Rookh. Av øðrum skipum hann var við kann nevast, at hann í 1906 var Jógvan við Livingstone í Havn við bróðrinum Poul. Í 1911 var hann við Brestir við Poul Juel í Áarstovu í Havn.

Árini 1916-1920 var hann bestimaður hjá Poul Juel í Áarstovu við Pilot hjá Sámali P. Petersen í Fuglafirði.

Jógvan kom eisini at sigla sum skipari, hóast hann hevði ikki skiparapróg og noyddist tí at hava flaggskipara.

Í 1921 var hann fiskiskipari við Atlantic við bróðrinum Poul Nybo sum flaggskipara. Hann førði Atlantic fram til 1924 og Galway í 1925.

Í 1928 til og við 1933 var hann bestimaður við C.M. Slater. Hann var eisini við í 1930, tá tað óhugnaliga hendi, at ein maður kom fastur í motorin og doyði, sum greitt varð frá í røðini um Dánjal á Hvítanesi.

Ætlaði sær at vera heima

Í hesi røð varð eisini sagt, at Jógvan og Dánjal høvdu havt nóg saman. Teir vóru systkinabørn, teir vóru javnaldrar og vóru farnir til skips í senn við sama skipi. Teir høvdu verið nóg saman á skipsdekki við ymskum skipum.

So er tað, at Jógvan í 1934 fer umborð á Nólsoynna. At teir gingu burtur rakti Dánjal og familjuna meint, tí við Nólsoynni var eisini systirsonur hansara í Hósvík, og systirin har, Jensina, misti fleiri svágrar og næstrafólk.

Herborg misti pápan við Nólsoy

Jógvan og Poulina Nybo

Ein svágur var skiparin Hans David. Jensins tók hetta so tungt, at hon legðist í songina eitt skifti.

Hon hevði frammanundan mist beiggja á sjónum. Hesi vóru øll næstrafólk hjá Jógvani eisini.

Dánjal mintist Jógvan sum ein sera gudrøknan mann, sum altíð las lestur umborð.

Jógvan ætlaði vera heima í 1934 og fáast við útróður á Hvítanesi.

Beint tá Nólsoy skuldi fara avstað er ein av manningini, sum kemur at skera seg sjálvan í lærið, og hann kundi tiskil ongan veg fara.

Her ráddi um at skaffa ein annan mann. Skiparin hevur kent Jógvan. Hetta er bæði av tí, at Jógvan átti nevndu næstrafólk í Hósvík, og at teir kendust frá tí andaliga arbeiðinum og eisini frá Bláa Krossi, har báðir vóru virknir.

Skiparin Hans David Hansen fer tiskil niðan á Hvítanes at biðja Jógvan um kortini at koma við hendan eina túrin.

Jógvan kundi tað sama havt verið á útróðri hendan dagin og tiskil ikki verið heima, men okkurt var komið í vegin, so hann settist aftur.

Jógvan hevði lítlan hug at fara avstað, nú hann hevði avgjort at vera heima, men hann vildi

ikki siga nei, tá ið "Nólsoynni" vantaði ein mann. Hann fór tiskil avstað í skundi.

Skundurin var so stórir, at hansara sjómanslestrarbók lá eftir við hús. Hetta var "Sø-mænds Søndagsbog", sum hevði ein lestur til hvønn sunnu- og halgidag í kirkjuárinum. Lestrarnir vóru skrivaðir av ymskum sjómansprestum, og teir vóru serliga tillagaðir sjófólki. Tiskil er hendan lestrarbókin framvegis í ættini sum eitt minni um Jógvan.

Poulina, kona Jógvan, fortaldi seinni, at Jógvan á ein ella annan hátt hevði onkra ófrættakenslu á sær. Hann vendi fleiri ferðir aftur at siga konuni farvæl.

Poulina (1886-1969) og Jógvan áttu børnini:

Herdis f. 1911, Tróndur f. 1913, Jens f. 1915, Mina f. 1917, Áge f. 1920, doyði fáar mánaðir gamal, Áge f. 1923 og Herborg f. 1926.

Bert fá ár seinni doyði Tróndur av vanlukku undir krígunum í Danmark og var hetta enn ein smeitur. Tað gekk eisini so leingi at fáa boðini, tí tað var jú einki samband millum londini. Systirin Mina, sum til Kaldbak við Hans Petur Nolsøe var niðri undir krígunum. Hon fekk ta tungu uppgávu fyrst at fáa deyðsboðini og síðan at syrgja fyri jarðarferðini.

Jens giftist til Hvannasund. Hann gjørdist stjórnarlimur í fiskimannafelagnum og doyði knappliga eftir at vera komin til Havnar á ein fund.

Tað er bert Herborg, sum livir eftir. Hon var átta ára gomul, tá ið hon misti pápan, og minnst hann tí rættuliga væl. Hon minnst, at hann plagdi altíð at lesa lestur heima við hús.

Tey máttu sjálvsagt klára seg sum øll onnur. Tað var so heppið, at tey høvdu kúgv. Hon kundi eisini geva nakað av peningi av sær, tí avlopsmjólk kundi seljast til sanatoriið.

Dreingirnir fóru til skips. Jens tók Áge við sær, tá ið hann var nóg gamal. Hetta var eisini ein hjálp. Áge kom eisini at sigla leingi. Hann var millum annað við Kúrberg hjá Johan í Hoyvík.

Annað lönandi var, at fólk tóku saltfisk úr Havn at turka fyri eina fasta samsýning.

Herborg minnst eisini, at mamm-an plagdi at arbeiða fyri Mourits Mohr, bóndan í Hoyvík. Hetta hevur eisini givið nakað av sær.

Herborg mátti eisini tíðliga ger nakað til nyttu. 15 ára gomul fór hon til Kaldbak at hoyggja. Her hittir hon Svenning Danielsen, sum var ættaður úr Havn, men vaks upp hjá ommuni og abban-um í Kaldbak. Tey verða gift í 1945.

Svenning og Herborg náddu at hava diamantbrúðleyp. Tey fingtu tvær døtur, sum báðar búgva í Kaldbak.

Tey høvdu neyt, og hetta gav Herborg nóg mikið at gera. Hon hevur eisini bundið nóg og selt til handlar og onnur. Longu sum sjei ára gomul bant hon eina troyggju, sum hon seldi til heimavirkið!

Poula hjá Minu minnst mammu sína greiða frá um pápan Jógvan. Mina var 16 ár í 1934. Hon tænti tá inni á Nesi. Har frættir hon heilt tilvildarlaga, at Nólsoy var horvin, og var hetta sjálvsagt ein stórir kvøkkur hjá hesi ungu gentu.

Mina greiddi frá pápa sínum sum ein rólígan og friðarlígan mann, og hon tosaði bert gott um hann.

Hann var, sum ikki var vanligt hjá monnum tá, sera húsligur. Eini jól var Poulina innlögð á hospitalinum. Men Jógvan helt jólini einsamallur saman við børnunum, og tað riggaði heilt væl.

Hetta húski er tiskil enn eitt dømi um, at tað eydnaðist familjum at koma undan, hóast tey vórðu rakt av vanlukkum sum hesum.

Sømands Søndagsbog.

Sømands Søndagsbog
Prædikener til hver Søndag og Helligdag i Kirkeaaaret af Sømandspræster, Assisterter og Sømandsvenner

Henda lestrarbókin er eitt minni eftir Jógvan Nybo

Skipsmanning. Sitandi maðurin við hatti er Jógvan Nybo. Kennist nakar við hinar?